

UNIwersytet Warszawski

Protokół

posiedzenia Rady Naukowej Dyscypliny Astronomia z dnia 30 czerwca 2023 r.

Posiedzenie odbyło się w trybie stacjonarnym. Głosowania odbyły się w programie Ankieter.

CZĘŚĆ NIEJAWNA

1. Przyjęcie porządku obrad

Prof. dr hab. Andrzej Udalski otworzył posiedzenie i powitał członków Rady, jak również recenzentów rozprawy doktorskiej mgr Kruszyńskiej. Przewodniczący na podstawie listy obecności stwierdził kworum, po czym poinformował zgromadzonych o nagrywaniu spotkania w celu sporządzenia protokołu.

Przewodniczący omówił planowany porządek posiedzenia i otworzył dyskusję. Uwag nie zgłoszono. Przeprowadzono głosowanie jawne.

Czy jest Pani/Pan za przyjęciem porządku posiedzenia Rady Naukowej Dyscypliny Astronomii w dniu 30 czerwca 2023 r.?

- Głosuję za: 14 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

2. Wszczęcie postępowania i wyznaczenie promotora w postępowaniu doktorskim mgr. Nady Ihanec.

Przewodniczący omówił dokumenty złożone przez kandydatkę i przedstawił kandydaturę prof. dr. hab. Łukasza Wyrzykowskiego na promotora.

Głos zabrał prof. Wyrzykowski, który przedstawił sylwetkę naukową kandydatki, ze szczególnym uwzględnieniem ukończonych studiów, przebiegu studiów doktoranckich, odbytych stażach i uzyskanych stypendiach, jak również członkostwa w międzynarodowych projektach badawczych. Następnie prof. Wyrzykowski omówił główne założenia, strukturę i metodologię powstającej rozprawy doktorskiej. Na zakończenie padła informacja o publikacjach kandydatki oraz planowanym ukończeniu rozprawy we wrześniu bieżącego roku.

Po upewnieniu się, że nie ma pytań lub komentarzy Przewodniczący zarządził przeprowadzenie głosowania tajnego.

Czy jest Pani/Pan za wyznaczeniem prof. dr. hab. Łukasza Wyrzykowskiego na promotora mgr Nady Ihanec?

- Głosuję za: 8 (88,9%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 1 (11,1%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 52 w sprawie wyznaczenia promotora dla mgr Nady Ihanec.

3. Raport "Ocena dyscypliny astronomia 2023"

Przewodniczący omówił podstawę prawną obowiązku przedstawienia Senatowi UW oceny poziomu badań w danej dyscyplinie o odniesieniu do standardów międzynarodowych jak również metody opracowania dokumentu. Poprzedni raport był sporządzony pod koniec 2020 roku, a w połowie maja tego roku Prorektor ds. badań prof. Lalak wystosował pismo do przewodniczących Rad Dyscyplin o przygotowanie bieżących raportów. Kolejne szkice raportu zostały rozesłane członkom Rady w poprzednich tygodniach. Przewodniczący podziękował za wszystkie uwagi nadsyłane do raportu, podsumował ostatnie zmiany i otworzył dyskusję.

Prof. Szymański stwierdził, że raport przedstawia również propozycję mającą na uwadze poprawę stabilności i perspektyw dyscypliny astronomia na Uniwersytecie poprzez wyłączenie Obserwatorium Astronomicznego ze struktur Wydziału Fizyki. Pod tym względem jest to raport przełomowy.

Prof. Wyrzykowski zadał pytanie kto będzie mógł zapoznać się z pełną treścią raportu, a nie tylko z publiczną częścią A. Przewodniczący odpowiedział, że pełny raport trafi do Rektora, po czym zostanie przedstawiony Senatowi UW. Część A będzie załącznikiem do naszej uchwały.

Czy jest Pani/Pan za przyjęciem Oceny stanu dyscypliny naukowej ASTRONOMIA na Uniwersytecie Warszawskim (2023)?

- Głosuję za: 14 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 53 w sprawie przyjęcia raportu oceny stanu dyscypliny naukowej astronomia na Uniwersytecie Warszawskim

4. Zasady wyróżniania rozpraw doktorskich

Przewodniczący zaproponował przyjęcie uchwały określającej zasady wyróżniania rozpraw doktorskich w postępowaniach prowadzonych przez RND Astronomia, po czym omówił obowiązujące przepisy w przedmiotowej sprawie. Prof. Udalski przekazał informację o podobnych uchwałach przyjętych przez inne rady naukowe dyscyplin na Uniwersytecie Warszawskim.

Przewodniczący otworzył dyskusję, w której udział wzięli:

- 1) dr hab. Marcin Kiraga – propozycja aby głosowanie nad wyróżnieniem odbywało się przy dwóch wnioskach zawartych w recenzjach rozprawy doktorskiej jest dobra;
- 2) dr hab. Dorota Rosińska – dotychczas wystarczył jeden wniosek i tak mogłoby zostać;

- 3) prof. Tomasz Bulik – mówiąc o wyróżnieniu, należy wskazać względem czego jest to wyróżnienie. Jeżeli jest to wyróżnienie względem innych doktoratów przygotowanych w Obserwatorium Astronomicznym UW, to nie może być tak, że wszystkie doktoraty będą wyróżniane, ponieważ waga takiego wyróżnienia jest wtedy zdeprecjonowana – i doktorat bez wyróżnienia odbierany jest jako słaby. W CAMK, w historii, przyznano 128 doktoratów, w tym 28 było wyróżnionych. W naszych zasadach powinniśmy postawić próg, aby liczba wyróżnień nie była zbyt wysoka - chyba że ustalimy, iż nadajemy wyróżnienia na tle typowych doktoratów w Polsce.
- 4) dr hab. Rosińska – recenzenci nie wiedzą jakie są typowe doktoraty w dyscyplinie astronomia na UW. Skoro wnioskuje o wyróżnienie, to odbywa się to w oparciu o własne doświadczenie. Niedawno rewelacyjna rozprawa na Wydziale w dyscyplinie nauki fizyczne nie została wyróżniona, ze względu na niespełnione w recenzjach, a wymagany, warunek formalny umieszczenia wniosku o wyróżnienie. Wszyscy recenzenci uznali prace za wyjątkowo dobrą, ale żaden nie zawarł wniosku, mimo przesłanej im instrukcji przez przewodniczącego.
- 5) prof. Udalski – wniosek wyrażony w recenzji jest konieczny, aby uniknąć sytuacji, w której Rada sama zdecyduje o wyróżnieniu bez postulatu wyrażonego przez choćby jednego z recenzentów;
- 6) dr hab. Rosińska – ustalenia nie powinny być zbyt surowe. Na jednym z uniwersytetów ustalono, że do wyróżnienia rozprawy kandydat musi mieć określoną liczbę publikacji w czasopiśmie o odpowiedniej punktacji. Żadnemu z kandydatów nie udało się sprostać przyjętym wymaganiom, pomimo wniosków wyrażonych przez wszystkich recenzentów.
- 7) prof. Udalski – jedna z Rad na UW przyjęła podobne wymagania. RND Astronomia nie powinna uchylać tego typu zasad.
- 8) prof. Szymański – wymóg dotyczący punktacji publikacji doktoranta mógłby zostać wprowadzony jedynie do rozpraw złożonych z tychże publikacji - ocenie podlega doktorat, nie doktorant. Jeżeli kandydat ma słaby dorobek publikacyjny, ale napisał rewelacyjną rozprawę, to należy ją wyróżnić. Dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie wymogi dwóch wniosków zawartych w recenzjach. Ocena powinna być przeprowadzona w odniesieniu do średniej krajowej. W przeciwnym wypadku, przy założeniu, że poziom prac w OAUW jest nieco wyższy niż w pozostałych jednostkach, zmierzalibyśmy do skrzywdzenia doktorantów we własnej jednostce. Recenzenci, jako osoby spoza UW, będą w stanie najlepiej ocenić, czy rozprawa zasługuje na wyróżnienie. Można by się też zgodzić, że jeśli co najmniej jeszcze jeden recenzent poprze taki wniosek w trakcie dyskusji, to Rada mogłaby głosować za wyróżnieniem;
- 9) prof. Wyrzykowski – zaproponował przeprowadzanie podczas posiedzenia Rady głosowania, w którym brałoby udział wyłącznie recenzenci. Jeżeli dwóch zgodziłoby się z wnioskiem o wyróżnienie rozprawy, Rada powinna przeprowadzić głosowanie nad wyróżnieniem rozprawy;
- 10) prof. Szymański – należałoby unikać sytuacji, w której recenzenci musieliby głosować nad kwestią wyróżnienia każdej rozprawy, również tych słabszych. Promotorzy powinni przypominać recenzentom o możliwości wyrażenia wniosku o wyróżnienie rozprawy, jeżeli praca na to zasługuje.
- 11) dr hab. Rosińska – bywają recenzenci którzy nikomu nie proponują wyróżnień prac doktorskich, dlatego wymaganie 2 wniosków mogłoby być zbyt silnym ograniczeniem formalnym dla Rady.

Po dalszej krótkiej dyskusji na temat wyróżnionych rozpraw, na podstawie których RND Astronomia nadała stopień naukowy doktora, Przewodniczący zarządził

przeprowadzenie głosowania technicznego, wśród samodzielnych pracowników naukowych.

Czy jest Pani/Pan za głosowaniem nad wyróżnieniem rozprawy doktorskiej w przypadku wniosku wyrażonego w recenzji przez:

- jednego recenzenta: 6 (66,7%)
- dwóch recenzentów: 3 (33,3%)
- trzech recenzentów: 0 (0%)

Następnie Przewodniczący zarządził przeprowadzenie głosowania tajnego.

Czy jest Pani/Pan za przyjęciem uchwały określającej zasady wyróżniania rozpraw doktorskich?

- Głosuję za: 9 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 54 w sprawie zasad wyróżniania rozpraw doktorskich w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie astronomia.

CZĘŚĆ JAWNA

5. Publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Kruszyńskiej

Przewodniczący powitał przybyłych na część jawną posiedzenia: kandydatkę, promotora, recenzentów oraz gości. Prof. Udalski przekazał informację o przepisach prawa regulujących przebieg obrony rozprawy doktorskiej. Następnie Przewodniczący omówił przebieg procedury w sprawie nadania mgr Kruszyńskiej stopnia doktora, po czym przekazał głos promotorowi – prof. dr. hab. Łukaszowi Wyrzykowskiemu.

Prof. Wyrzykowski przedstawił sylwetkę naukową kandydatki. Promotor wyliczył: uzyskane przez kandydatkę dyplomy, odbyte zagraniczne staże naukowe, obserwacje prowadzone w Ostrowiku, w Grecji i we Włoszech, publikacje naukowe (1 pierwszoautorska i 33 wieloautorskie), udział w konferencjach naukowych i szkołach letnich, pracę przy organizacji warsztatów naukowych, uzyskanych stypendiach.

Przewodniczący przekazał głos kandydatce, która przedstawiła wyniki badań zawarte w dysertacji doktorskiej.

Recenzenci – dr hab. Katarzyna Małek, prof. NCBJ, prof. dr hab. Wojciech Hellwing oraz dr hab. Łukasz Stawarz, prof. UJ – odczytali recenzje dysertacji doktorskiej. Recenzje zawierały konkluzje pozytywne jak również uwagi krytyczne, do których następnie odniosła się mgr Kruszyńska.

Przewodniczący otworzył dyskusję, w której zadano kandydatce następujące pytania:

- 1) Czy procedura usuwania danych obserwacyjnych „outliers” jest w ogóle konieczna? Czy zmiana skalowania niepewności pomiarowych zmienia zasadniczo ilość danych „outliers”?

- 2) Czy zastosowanie bardziej umotywowanej wartości ucięcia na „Membership score” (0.5 zamiast 10^{-4}) nie poskutkowałooby znacznie lepszym cięciem, co pozwoliłoby na szerszą analizę i badanie innych kryteriów cięć dla etapu „SOS”.
- 3) Jak przeprowadzono identyfikację obiektów jako gwiazdy neutronowe?
- 4) W jaki sposób w kodzie Dark Lens Code wyznacza się masę soczewek i rozmiarów pierścienia Einsteina? W jaki sposób można znajdować czarne dziury z pomocą mikrosoczewkowania inaczej niż za pomocą metod astrometrycznych?
- 5) Czy planowana jest dalsza analiza soczewki podwójnej znalezionej w analizie, a odrzuconej w głównej pracy?
- 6) Czy można założyć inne rozkłady i ograniczenia na przedział D_L – odległości do soczewki?

Po udzieleniu przez kandydatkę wyczerpujących odpowiedzi na pytania Przewodniczący zamknął część jawną posiedzenia i poprosił zgromadzonych o pozostanie na sali, ponieważ po przeprowadzeniu głosownia Rada ogłosi decyzję administracyjną.

CZĘŚĆ NIEJAWNA

6. Przyjęcie obrony i nadanie stopnia doktora mgr Katarzynie Kruszyńskiej

Przewodniczący zarządził dyskusję, najpierw zapraszając recenzentów do wyrażenia opinii na temat obrony.

Głos zabrała dr hab. Małek, która stwierdziła, że obrona przebiegła na wysokim poziomie. Recenzentka była zaskoczona sposobem, w jakim kandydatka odpowiadała na wszystkie pytania i z jaką łatwością poradziła sobie z nimi.

Prof. Hellwing wyraził żal związany z koniecznością wyróżniania rozprawy zamiast doktoranta. W rozprawie zabrakło pewnych elementów koniecznych do wyrażenia wniosku o wyróżnienie. Szczególnie widoczna była niepełność przedstawienia niektórych kwestii, zapewne oczywistych dla członków Konsorcjum Gaia, ale niedostępnych dla czytelnika, więc i recenzenta. Następnie stwierdził, że widać było po odpowiedziach, że kandydatka ma kontrolę nad pracą naukową i w ten sposób obroniła się przed zarzutami recenzentów.

Przewodniczący poprosił następnie o opinię członków Rady.

Dr hab. Rosińska – forma prezentacji była przejrzysta, slajdy były ze sobą powiązane, prezentacja była zrozumiała również dla osoby spoza obszaru badań kandydatki.

Prof. Bulik – kandydatka udzieliła dokładnie takiej odpowiedzi na zadane pytanie, jakiej należałoby oczekiwać.

Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący zarządził głosowanie tajne.

Czy jest Pani/Pan za nadaniem mgr Katarzynie Kruszyńskiej stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie astronomia?

- Głosuję za: 8 (88,9%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 1 (11,1%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 55 w sprawie nadania mgr Katarzynie Kruszyńskiej stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie astronomia

7. Sprawy bieżące

Prof. Bulik poinformował o przekazaniu członkom RND Astronomia wiadomości zawierającej zasady głosowania w nadchodzących wyborach do Rady Doskonałości Naukowej.

8. Wolne wnioski

Wolnych wniosków nie zgłoszono, wobec czego Przewodniczący zamknął posiedzenie i zaprosił członków Rady oraz recenzentów do auli, w celu ogłoszenia decyzji administracyjnej.

sporządzili: dr Jan Skowron
Piotr Popow

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Astronomia: *A. Udałski*